

ret og på visse punkter en beslutningsret, finder vi meget vigtigt at diskutere.

Så har man sagt: Jamen det her handler jo ikke om formelle regler. Det handler først og fremmest om de faktiske forhold og om den kultur, der er mellem ledelse, bestyrelse og lærere. Og det er jeg enig i. Men en kultur bestemmes sandelig også af de formelle regler, og den undersøgelse, jeg tidligere har refereret til, nemlig den fra 1996, som Danmarks Lærerforening foretog sammen med nogle professionelle sociologer, viser netop den sammenhæng, der er mellem de formelle spilleregler og så den kultur, der dannes, at lærerne – og det synes jeg måtte være ryttende, uanset hvilket synspunkt, man har – i virkeligheden føler et mindre og mindre ansvar.

Den undersøgelse viste også, at man er kommet ind i et tomrum, hvor ledelsen får mindre og mindre tid til at tage sig af det pædagogiske spørgsmål. Lærerne føler ikke et ansvar for det, fordi de formelt er blevet frataget det.

Det synes jeg egentlig også måtte stille de folk, der er tilhængere af den nuværende model, over for nogle grundlæggende spørgsmål. Det er muligt, at de ikke har samme konklusioner som jeg, men et eller andet sted må der være et problem, også for dem, der hylder det eksisterende system, eller måske især for dem.

En anden modsætning, jeg skal trække frem, gælder sådan set både det, hr. Brian Mikkelsen sagde, det gælder det, ministeren sagde, men det gælder også det, som hr. Thomas Adelskov sagde, at man lagde vægt på, at de, der går på skolen, har en indflydelse, at der i den daglige skolestue er et samspil mellem lærere og elever, og jeg kunne også forstå, at ministeren f.eks. mente, at i undervisningens daglige tilrettelæggelse er der blevet mere demokrati.

Men netop på den baggrund undrer det mig, at man er så sky over for at tildele lærerne, ikke en ny revolutionerende magt, men netop en øget beføjelse på de punkter, hvor de mærker de daglige problemer.

Hr. Aage Frandsen gjorde opmærksom på, at ét er folkeskolen og noget andet gymnasiet. Jeg er enig i denne skelnen, i hvert fald er det naturligt, at forældrene inddrages aktivt i folkeskolen. Jeg mener ikke, clouet ligger omkring bestyrelsen, hvor der sidder et par – ikke tilfældige repræsentanter for forældrene, men repræsentanter, der ikke er direkte involveret. Det afgørende er samarbejdet mellem klasselærere eller mellem den enkelte klasse og forældrene. I gymnasiet

forholder det sig anderledes, hvor der er tale om, at forældrene er koblet fra.

Dansk Folkeparti kom med en udtalelse, som jeg bliver nødt til at kommentere. Man sagde: Vi skal spørges om alt. Lærerne er trætte af at gå til møde og møde og møde, fordi de måske føler, det viste også den nævnte undersøgelse, at de bruger alt for lidt tid på det, de egentlig er sat til, nemlig undervisningen. Og den kommer til at fylde relativt mindre på grund af alle disse møder.

Det her forslag lægger ikke op til, at vi nu skal have nye organer, men det lægger op til, at dér, hvor lærerne rent faktisk møder op, har de også følelsen af, at de har noget at skulle have sagt. For at underbygge den tendens foreslås her, at de bliver bakket op også gennem de formelle regler, så man kan sige, at man i stedet for at sidde og file negle og tænke på, åh, hvornår kan jeg komme hjem til mine egne kartofler og mit eget liv, så også har mod på at deltage i diskussionen.

Og der er påstanden i det her forslag, at det kan bakkes op gennem en ændring også af de formelle regler. Ikke fordi det er tilstrækkeligt, men fordi det kan være én blandt flere forudsætninger for, at lærerne får mere gåpåmod, blander sig, involverer sig.

Fru Susanne Clemensen talte om, at specielt forslaget om at give elever en vidtstrakt indflydelse var alarmerende, og det var jo så en lidt ældre CD-model, man dér hørte.

Jeg vil godt indskærpe, at i de svenske erfaringer, man har haft hermed, er der tale om – det er dem, jeg refererer til, det er også dem, jeg og Enhedslisten føler sig i pagt med – at gældende lovgivning er gældende lovgivning. Økonomien er nu engang økonomien. Men så kan man inden for denne givne ramme slås om: Hvordan skal fordelingen være mellem de forskellige aktører?

Jeg synes, der er en pudsigt iagttagelse at gøre i de svenske erfaringer, nemlig at de, der har været mest modstandere af det, har været lærerne og ikke ledelsen. Der har det været ledelsen i alliance med eleverne, og problemet har været, at lærerne har været bange for det her.

Jeg synes, lærerne har haft ét argument, som man må forholde sig til. Det er også et argument, der har lydt her: Hvad med kontinuiteten? Det er selvfølgelig også et argument, som jeg, der ønsker en øget styrkelse af alle former for ansatte, lærer og elever, må lytte til: Hvad med kontinuiteten?